

NIKAKO NEMOJTE:

- Izbjegavati odgovore na pitanja koja Vam Vaše dijete postavlja
- Koristiti dolazak bebe kako biste uticali na promjenu ponašanja djeteta
- Insistirati isključivo na pitanjima tipa „želi li brata ili sestru“
- Dozvoljavati drugim ljudima (priateljima, bakama/ djedovima) da zastrašuju dijete na račun dolaska nove bebe. Izjave tipa „Kada se rodi tvoj brat, ti nećeš više biti najmilije dijete“ ili „Tvoji mama i tata više će da vole bebu nego tebe“ mogu veoma loše uticati na Vaše dijete
- Ucenjivati dijete dolaskom bebe
- Govoriti kako je on/ona sada veliki/a i treba da čuva bebu
- Podrazumjevati da dijete sve razumije
- Davati lažna obećanja – na primjer, govoriti: „Kada se beba rodi, sve će biti isto“ iako znate da to nije istina

AKO IMATE VIŠE DJECE, NOVOST IM TREBA SAOPŠТИTI KADA SU SVI NA OKUPU.

PONAŠANJE KOJE VAS MOŽE UZNEMIRITI

Svakom djetetu je potrebno vrijeme da se prilagodi novoj situaciji. Postoje različiti mehanizmi prilagođavanja, pa se može desiti da dijete počne da se ponaša potpuno drugačije nego do tada, ili da se vrati već prevaziđenim oblicima ponašanjima. Može, na primjer, ponovo početi da sisa palac, da traži flašicu ili sisu, nekontrolisano mokri...

Važno je da razumijete da su to prolazne pojave i da njihovo trajanje zavisi od ponašanja roditelja. Ovakva ponašanja uvijek predstavljaju „vapaj“ za pažnju roditelja. Ukoliko Vas ta ponašanja dodatno uznemiravaju i ne znate kako da se sa time izborite, ne okljevajte da potražite savjet psihologa.

Fotografija: © UNICEF Crna Gora / Duško Mijanić

POSTAĆU BRAT/SESTRA

MINISTARSTVO
ZDRAVLJA

MINISTARSTVO ZDRAVLJA
www.mzdravlja.gov.me/ministarstvo

UNICEF CRNA GORA
www.unicef.org/montenegro

**UKOLIKO BEBA KOJU OČEKUJETE NIJE VAŠE
PRVO DIJETE, OTVARA SE JOŠ JEDNO PITANJE
– KADA I KAKO SAOPŠTITI DRUGOM DJETETU
DA ĆE POSTATI BRAT/SESTRA.**

KADA REĆI

Ne postoji pravilo o najboljem trenutku za saopštavanje te važne novosti – to zavisi od situacije, procjene zrelosti djeteta, stavova roditelja i samog toka trudnoće. Načelno, sa djetetom mlađim od 5 godina treba porazgovarati najkasnije 2 mjeseca prije rođenja bebe. Dijete može primijetiti neke promjene u Vašem ponašanju, posebno u ranoj fazi trudnoće (na primjer, ne uzimate ga/je u naručje toliko često koliko ste to ranije radili). Važno je da mu/joj objasnite zašto ste promijenili ponašanje, jer dijete može pomisliti da je ono nešto pogriješilo i da ga zato zapostavljate ili kažnjavate. Uz to, treba mu/joj dati vremena da stvori u glavi sliku dolaska nove bebe.

Ukoliko Vaše dijete ima više od pet godina, ono je već u uzrastu kada možete očekivati da počne i samo da postavlja pitanja o tome kako djeca dolaze na svijet, kao i da pokazuje interesovanje za seksualnost. Zato mu/joj saopštite čim saznate da ste trudni i o tome sa njim/njom otvoreno razgovorajte.

ŠTA AKO DIJETE PRVO POSTAVI PITANJE

Postoje situacije u kojima djeca prva "otvore temu". Na primjer, pitaju mamu zašto se ugojila, ili pak traže da dobiju brata ili sestru. U takvim situacijama, bez obzira na uzrast djeteta, treba bez odlaganja saopštiti novost. Pitanja su uvijek znak da je dijete primijetilo promjene i da ga nešto uznemirava. Zato ga umirite odgovorom.

KAKO REĆI

JEDNOSTAVNO!

Zapamtite, morate biti iskreni sa Vašim djetetom i reći, odnosno pokazati da ga/je volite jer nova situacija može da izazove uznemirenost. Zato:

- Budite iskreni
- Razgovarajte sa njim/njom na razumljiv i zanimljiv način
- Ohrabrite je/ga da postavlja pitanja, da slobodno izrazi svoja očekivanja, brige, dileme, strahove
- Umirite ga/je Vašim odgovorima
- Pitajte dijete kakve promjene ono očekuje u svom životu nakon dolaska bebe
- Radujte se zajedno
- Radite stvari zajedno, idite u šetnje, igrajte se
- Uključite dijete u kupovinu stvari za bebu, u izbor imena
- Stalno pokazujte ljubav
- Gledajte zajedno fotografije iz vremena kada je ono bilo beba, razgovarajte o tom iskustvu, ispričajte joj/mu šta je to Vama značilo
- Predočite djetetu da će vrijeme provedeno sa njim/njom sada biti organizovano na drugačiji način, objasnite šta će da radi mama, a šta tata
- Razgovarajte o tome na koji način ono može biti uključeno u igru sa bebom
(da joj pjeva, priča, da je mazi...)

Fotografije: © UNICEF Crna Gora / Duško Miljenić